

В. О. Задорожна, І. С. Мареха

Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

ОСОБЛИВОСТІ РИНКУ ТУРИСТИЧНОЇ РЕКЛАМИ В СУМСЬКОМУ РЕГІОНІ

Розвиток туризму у Сумському регіоні не відповідає потребам економічної та соціально-політичної обстановки. Ринок туристичних послуг зростає швидше, ніж реклама, що створює проблеми з якістю, впровадженням та популярністю реклами. У роботі також розглядаються різні види реклами, що використовуються в регіоні, такі як зовнішня реклама, інтернет-реклама та сувенірна реклама. Зазначається, що сучасні технології, зокрема інтернет, мають велике значення для туристичної реклами, і наводяться приклади цифрової реклами в туристичній галузі. Автор також зазначає, що реклама туристичної галузі ще не готова до швидкого зростання, і компаніям потрібно переорієнтувати свої комунікації на зміни у споживанні подорожей.

Ключові слова: *туризм, реклама, Сумський регіон, рекламні агентства, інтернет-реклама, цифрова реклама, туристичні бренди.*

This text highlights the slower pace of tourism development in the Sumy region compared to the demands of the economic and socio-political environment. It emphasizes the disparity between the growth of the tourism market, the expansion of

service offerings, and the increasing number of competing firms, as opposed to the slower development of tourism advertising. The text identifies the complexity of advertising in the tourism industry, primarily due to the unique characteristics of the product, which involves a complex range of services. It explores various types of advertising used in the Sumy region, including outdoor advertising, internet advertising, and souvenir advertising. The text further discusses the significance of modern technologies, particularly the internet, in facilitating effective tourism advertising, with examples of digital advertising in the tourism sector. Lastly, it addresses the current state of tourism advertising, highlighting the need for companies to adapt their communication strategies to changes in consumer travel behavior.

Keyword: *tourism, advertising, Sumy region, advertising agencies, internet advertising, digital advertising, tourism brands.*

Відомо, що туризм у Сумському регіоні розвивається не такими швидкими темпами, як того вимагають економічна і соціально-політична обстановка. Однак навіть у такій ситуації темпи розвитку ринку туристських послуг, розширення асортименту і зростання конкуруючих фірм значно випереджають темпи розвитку туристської реклами. Досить гостро стоїть проблема якості створення, упровадження та затребуваності такої реклами, що зумовлено тим, що в ринкових умовах підприємства туризму повинні якісно задовольняти потреби населення в туристських послугах, а це можливо тільки за умови правильної маркетингової та рекламної політики.

Встановлено, що складність реклами в туристській діяльності зумовлюється насамперед особливостями товару, що продається, який являє собою комплекс послуг. Особливості послуги як товару визначають неможливість застосування багатьох традиційних рекламних методів [1].

У туристичній рекламній діяльності в Сумській області застосовуються різні види реклами. Зробимо аналіз рекламних агентств Сумського регіону.

Таблиця 1

Рекламні агентства Сумського регіону та їх вартість

Рекламні агентства	Адреса	Види реклами		
		Зовнішня реклама	Інтернет реклама	Сувенірна реклама
Інформаційна агенція «Північ Медіа»	вулиця Свободи, 51, Шостка, Сумська область, 41100	Немає	Розміщення реклами на сайті та соціальних мережах (пакет – 1000 грн, окремо кожна соціальна мережа/месендже р – 250 грн)	Друк на різних предметах (чашки – 80 грн, подушки - 200 грн, футболки 35-500 грн, магнітах – 20-

				80 грн, брелках – 30-50 грн)
Рекламна агенція RG Region	м. Суми, вул. Гетьмана Мазепи, 2	Розміщення Бігборд – 1250 грн/місяць Сітілайт – 900 грн/місяць	Немає	Друк на одязі (200-500 грн), посуді (100-200 грн), флешках (50 грн), канцелярії (30-100 грн)
Рекламна агенція «Апельсин»	вулиця Соборна, 32, Суми, Сумська область, 40000	Реклама на сітілайтах – 800 грн/місяць	Ведення соціальних мереж Фейсбук та Інстаграм (реклама в соціальних мережах, аналіз ринку та конкурентів, розробка фірмового стилю профілю, організація і проведення фотосесії, складання контент-плану публікацій на 1 м, написання текстів відповідно до контент-плану, регулярна публікація постів та історій) – від 12000 грн	Друк на чашках (від 140 грн), на футболках (від 200 грн), щоденниках з логотипом (від 90 грн), поліетиленових пакетах (300 - 900 грн, залежно від тиражу)
Рекламна агенція «Медіа мост» (розміщення Шостка, Глухів)	вулиця Свободи, 38, Шостка, Сумська область, 41100	Аренда бігборда 600 грн/місяць, тролов – 450 грн, холдерів – 400 грн, на зупинках – 500 грн, на LED екрані – 300 грн	Немає	Поліграфія: флаєри – від 400 грн, наклейки – від 320 грн, реклама на радіо: 1 сек.- 60 коп., вартість виготовлення рекламного ролика - від 100 грн.
Рекламна агенція «Олімп»	вулиця Батуринська, 7, Конотоп, Сумська область,	Аренда банера – від 400 грн, постер – від 300	Немає	Друк на одязі – від 150 грн, посуді – від 80 грн, календарі – від 120 грн

	41600	грн		малий тираж
Рекламно-виробнича компанія «Ілюзіон»	проспект Перемоги, 115, Суми, Сумська область, 40020	Банери – від 650 грн	Немає	Друк на подушках – від 270 грн, на чашках – від 180 грн, на значках – 35 грн, на жетонах – від 190 грн

Джерело: розроблено автором на основі [2-5]

Сучасні технології як в Україні, так і в Сумському регіоні сприяють швидкому збору інформаційних даних за допомогою пошукових систем. Вони надають туроператорам основу для дослідження ринку, споживчого попиту, дії конкуруючих компаній, цінової політики ринків туристично-рекреаційних послуг.

Сучасні технології інтернет-реклами включають:

- рекламні блоки на веб-ресурсах для просування товарів або послуг;
- розміщення в пошукових каталогах;
- підняття позицій сайту пошуковика;
- поштові розсилки тощо.

Найбільш поширеним каналом розподілу в Сумській області є банерна реклама, яка слугує засобом залучення нових клієнтів, розкручує торгову марку і підвищує позицій сайту. Робота практично усіх туристичних сайтів в Сумському регіоні: туристичні агентства «Жайвір», «Dream Tour», «Етнотур», «Континент Тур» та інші побудовані на приверненні уваги споживача до конкретної і значущої інформації про них, їх продукт і характеристики, способи купівлі товарів та отриманні додаткової інформації, яка постійно оновлюється.

Маркетингові функції також включають публічну взаємодію (PR) за допомогою Інтернет-ресурсів. Розвиток інформаційних технологій популяризував цей напрям взаємодії з невизначеним колом користувачів. Взаємодія з громадськістю в глобальній мережі Інтернет являє собою низку заходів, спрямованих на підвищення іміджу туристичних агентств Сумського регіону при отриманні позитивних відгуків про роботу компанії. Даний напрямок охоплює [1]:

- поширення новин інформаційних повідомлень для друкованих ЗМІ «Народна надія», «Слобожанщина», «Рідний край»,

«Факти», «Шанс» та інші, через мережевий сервіс для відправки та отримання електронних повідомлень до центральних тематичних добірок;

- обговорення інформації в чатах Телеграм каналі Sumy GO;
- комплекс візуальних констант бренду в Інстаграмі, Фейсбуці, Телеграмі;
- технології реклами, в яких представники цільової аудиторії використовують як розповсюджувачів комерційної інформації про послугу або продукт та інші компаній, цінової політики ринків туристично-рекреаційних послуг, цінової політики.

Рекламодавці з туристичного сегмента Сумського регіону витрачають на цифрову рекламу більше, ніж бренди в середньому. Це не дивно для категорії, яка значно випередила ринок у царині цифрової трансформації, забезпечивши 32% продажів завдяки електронній комерції 2021 року порівняно з 20% роздрібною торгівлю загалом, кажуть експерти. Туристична онлайн-реклама закликала залучити споживачів на ранній стадії ухвалення рішень за допомогою пошукової, медійної та відеореклами. Аналітики прогнозують, що діджитал-реклама стане більш важливою для створення бренду і для конверсії. Інтеграція туристичних застосунків із паспортами вакцин, їхнє використання прискорить набуття цифрового досвіду під час подорожей [1].

Реклама туристичної галузі ще не готова до швидкого зростання, оскільки бренди не відновлюють свої відносини зі споживачами після проблемного 2020 року, військового стану. Поки люди мало повертаються до подорожей, туристичні бренди поступово налагоджують свої стосунки зі споживачами. Компаніям доведеться переорієнтувати свої комунікації на різні аудиторії, адже люди адаптуються, скорочуючи ділові поїздки та організовуючи міжнародні ділові заходи у віддаленому режимі.

Список використаних джерел

1. Офіційний сайт Головного управління статистики в Сумській області, URL: <http://sumy.ukrstat.gov.ua/?menu=126> HYPERLINK
«<http://sumy.ukrstat.gov.ua/?menu=126&level=3>»& HYPERLINK
«<http://sumy.ukrstat.gov.ua/?menu=126&level=3>»level=3
2. Офіційний сайт туристичної агенції «Dreamtour», URL: <https://dream.sumy.ua/>
3. Офіційний сайт туристичної агенції «Natali Travel», URL: <https://www.natalitravel.com.ua/kontakty/o-kompanii>

4. Офіційний сайт туристичної агенції «Жайвір Шостка», URL: <https://zhayvir-shostka.org.ua/>
5. Офіційний сайт туристичної агенції «Сакура Тур», URL: <https://www.otpusk.com/agents/12212/>
6. Офіційний сайт туристичної агенції TPG Agency, URL: <https://www.tpg.ua>